HSR (LONDON),
HOUGHTON STREET REVIEW JOURNAL
ISSN: 2058-5519|Impact factor-15.9
http://houghtonstreetreview.com/index.php/hsr

STUDYING THE CHARACTERISTICS OF THE SINGAPORE EDUCATION SYSTEM. (BASED ON THE INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAMS PISA, PIRLS, TALIS, TIMSS)

Andijan State Pedagogical Institute,
Department of Primary Education
Professor **Kh.T. Komilova.**
Master's student **D.A. Jorayeva,** Andijan State Institute

Annotatsiya. Ushbu maqolada hozirgi globallashuv sharoitida ta'lim sifati jamiyat taraqqiyotining eng muhim omili hisoblanadi. Ta'lim tizimining samaradorligi nafaqat milliy darajada, balki global raqobatbardoshlik jihatidan ham ahamiyatga ega. Xalqaro tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, yuqori sifatli ta'lim tizimi bilan ta'minlangan mamlakatlar iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy sohalarda barqaror rivojlanadi, davlatlar o'z ta'lim tizimini doimiy takomillashtirib, xalqaro standartlar va baholash dasturlari bilan solishtirishga qaratilgan.

**Kalit so`zlar:** Singapur, PISA, PIRLS, TIMSS, TALIS, meritokratsiya, globallashuv, ta`lim, tatqiqot, model.

Аннотация. В данной статье качество образования рассматривается как важнейший фактор развития общества в современных условиях глобализации. Эффективность системы образования важна не только на национальном уровне, но и с точки зрения глобальной конкурентоспособности. Международные исследования показывают, что страны с высококачественной системой образования устойчиво развиваются в экономической, социальной и культурной сферах, постоянно совершенствуют свои системы образования и стремятся к их соответствию международным стандартам и программам оценки.

Ключевые слова: Сингапур, PISA, PIRLS, TIMSS, TALIS, меритократия, глобализация, образование, исследования, модель.

Annotation. In this article, the quality of education is considered the most important factor in the development of society in the current conditions of globalization. The effectiveness of the education system is important not only at the national level, but also in terms of global competitiveness. International studies show that countries with a high-quality education system develop sustainably in the economic, social and cultural spheres, countries are constantly improving their education systems and aiming to compare them with international standards and assessment programs.

Keywords: Singapore, PISA, PIRLS, TIMSS, TALIS, meritocracy, globalization, education, research, model

O`zbekiston ta`lim tizimiga ko`ra maktabda o'qish majburiy hisoblanadi shuningdek O'zbekistonda jinsi, irqi, millati, tili, dini, ijtimoiy kelib chiqishi, e'tiqodi, shaxsiy va ijtimoiy mavqeyidan qat'i nazar, har kimga ta'lim olish uchun teng huquqlar kafolatlanadi. O`zbekiston ta'lim tizimi yagona va uzluksiz bo'lib, ta'lim turlariga ko'ra quyidagilardan iborat:

1.	maktabgacha ta'lim va tarbiya
2.	umumiy o'rta va o'rta maxsus ta'lim
3.	professional ta'lim
4.	oliy ta'lim
5.	oliy ta'limdan keyingi ta'lim
6.	kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish

HSR (LONDON),
HOUGHTON STREET REVIEW JOURNAL
ISSN: 2058-5519|Impact factor-15.9
http://houghtonstreetreview.com/index.php/hsr

7.	maktabdan tashqari ta’lim

O`zbekiston ta`lim tizimi yanada yaxshilash hamda rivojlantirish maqsadida boshqa rivojlangan hamda PISA, PIRLS, TIMSS, TALIS kabi xalqaro baholash dasturlarida yaxshi o`run eggallayotgan davlatlarning ta`lim tizimini o`rgandi, xususan singapur ta`lim tizimini ham o`rganib chiqildi va o`zimizga moslashtirilib darsliklar ishlab chiqib tadbiq qilindi.

Singapur ta’lim tizimi aynan shunday yondashuvning yorqin namunasi bo‘lib, u xalqaro baholash dasturlarida (PISA, PIRLS, TIMSS, TALIS) doimiy yuqori natijalarni ko‘rsatib kelmoqda. Bu dasturlar o‘quvchilarning nafaqat nazariy bilimlarini, balki amaliy ko‘nikmalarini, tanqidiy fikrlash qobiliyatini va muammolarni hal etish kompetensiyalarini baholaydi. Singapur ta’lim tizimining o‘ziga xos xususiyatlari, pedagogik yondashuvlari, o‘qituvchilarning kasbiy rivoji va o‘quvchilarning funktsional savodxonligi tahlil qilinadi. Tadqiqot shuni ko‘rsatadiki, Singapur ta’lim tizimi nafaqat o‘qitish samaradorligi, balki ta’limni boshqarish tizimi, baholash mexanizmlari va innovatsion pedagogik metodlarning uyg‘unligi bilan ham boshqa mamlakatlar uchun namuna sifatida qaraladi. Xalqaro tadqiqotlar va statistika ma’lumotlariga ko‘ra, Singapur o‘quvchilari matematika, tabiiy fanlar va o‘qish savodxonligi bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkichlarni namoyish qiladi. Masalan, PISA-2022 natijalari Singapur o‘quvchilarini dunyo bo‘yicha yetakchi o‘rinda ko‘rsatgan, bu esa mamlakat ta’lim tizimining uzluksiz rivojlanishi va sifat nazorati tizimining samaradorligini tasdiqlaydi.

Singapur ta’lim tizimi markazlashgan boshqaruvga asoslangan bo‘lib, ta’lim vazirligi tomonidan yagona standartlar va siyosat asosida boshqariladi. Bu tizimda meritokratiya tamoyili ustuvor bo‘lib, o‘quvchilar bilim va qobiliyatlariga qarab rivojlanish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Shu bilan birga, ta’limning barcha darajalari — boshlang‘ich, o‘rta va oliy — bir tizim ichida uzviy bog‘langan.

Ta’limning asosiy maqsadi nafaqat o‘quvchilarni fan va matematika bilan tanishtirish, balki ularning tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va mustaqil qaror qabul qilish ko‘nikmalarini rivojlantirishdir. Shu sababli, darslar faqat nazariy bilim berish bilan cheklanmaydi, balki topshiriqlar mazmuni, laboratoriya ishlari, loyiha ishlari va real hayotiy misollar orqali boyitiladi. Masalan, matematika darslarida o‘quvchilarga kundalik hayotiy vaziyatlar —matematik hisob-kitoblar, statistik tahlillar — orqali mavzular tushuntiriladi. Tabiiy fanlar darslarida esa laboratoriya ishlari va tadqiqot loyihalari o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga o‘rgatadi. O‘qituvchilar kasbiy tayyorgarlikdan yuqori darajada o‘tadi va doimiy malaka oshirish tizimi mavjud. Ular “Teach Less, Learn More” tamoyili asosida o‘quvchilarga chuqur bilim berishga, interfaol metodlarni qo‘llashga va talabalarning o‘zini o‘zi rivojlantirishiga e’tibor qaratadi. Ta’lim tizimida mentorlik va hamkasblar bilan tajriba almashish amaliyoti keng qo‘llaniladi. Masalan, yangi o‘qituvchilar tajribali pedagoglar rahbarligida dars berish ko‘nikmalarini o‘zlashtiradi.

Singapur ta’lim tizimining yana bir muhim jihati — differensial yondashuv. Talabalar o‘z qobiliyati va qiziqishlariga qarab turli yo‘nalishlarga yo‘naltiriladi. Masalan, matematika va tabiiy fanlar bo‘yicha yuqori ko‘rsatkichlarga ega o‘quvchilar ilg‘or sinflarga o‘tkaziladi, shu bilan birga yaxshi o`zlashtira olmaydigan o‘quvchilarga qo‘shimcha yordam berish tizimi ham mavjud. Bu yondashuv o‘quvchilarni muvaffaqiyatga erishish va o‘z salohiyatini maksimal darajada ochish imkoniyatiga ega qiladi.

Bundan tashqari, Singapur ta’lim tizimida o‘quvchilar faqat testlar bilan baholanmaydi, balki ularning fikrlash jarayoni, ijodiy yondashuvi va amaliy ko‘nikmalari ham baholash mezonlariga kiritildi. Shu bilan birga, ota-onalar va jamiyat ta’lim jarayoniga faol jalb qilinadi, bu esa o‘quvchilarning motivatsiyasini oshirdi.

Singapur modeli shuni ko‘rsatadiki, markazlashgan boshqaruv, yuqori malakali o‘qituvchilar va innovatsion pedagogik yondashuvlar uyg‘unligini ta`minlash ta’limda muhim omili hisoblanadi. Singapur ta’lim tizimining umumiy modeli va o‘ziga xos tamoyillari. Singapur ta’lim tizimi qisqa

HSR (LONDON),
HOUGHTON STREET REVIEW JOURNAL
ISSN: 2058-5519|Impact factor-15.9
http://houghtonstreetreview.com/index.php/hsr

tarixga ega bo‘lishiga qaramay, bugungi kunda jahondagi eng samarali ta’lim tizimlaridan biri sifatida e’tirof etilmoqda. Mamlakatda ta’lim davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishi sifatida qaralib, inson kapitalini rivojlantirish asosiy strategik maqsad qilib belgilangan. Singapur hukumati ta’limni iqtisodiy taraqqiyot, ijtimoiy barqarorlik va innovatsion rivojlanishning muhim omili deb hisoblaydi.

Singapur ta’lim tizimining asosini markazlashgan boshqaruv tashkil etadi. Ta’lim vazirligi (Ministry of Education – MOE) ta’lim mazmuni, o‘quv dasturlari, baholash mezonlari va o‘qituvchilar tayyorlash tizimini yagona standart asosida boshqaradi. Bunday yondashuv ta’lim sifatini nazorat qilish, teng imkoniyatlarni ta’minlash va islohotlarni tezkor joriy etishga xizmat qiladi.

Ta’lim tizimining muhim tamoyillaridan biri meritokratiya hisoblanadi. Ushbu tamoyilga ko‘ra, o‘quvchilar bilim va qobiliyatlariga qarab baholanadi hamda rivojlanish imkoniyatiga ega bo‘ladi. Singapurda har bir o‘quvchining individual salohiyati e’tiborga olinib, ularning qiziqishi va imkoniyatlariga mos ta’lim yo‘nalishlari taklif etiladi. Bu esa o‘quvchilarning o‘z ustida ishlashga bo‘lgan motivatsiyasini kuchaytiradi.

Tanqidiy fikrlash, ijodkorlik, jamoada ishlash, muammolarni hal etish kabi ko‘nikmalar ta’lim jarayonining ajralmas qismi hisoblanadi. Bu jihatlar keyinchalik PISA, TIMSS va PIRLS kabi xalqaro baholash dasturlarida yuqori natijalarga erishishga zamin yaratadi. Singapur ta’lim tizimining umumiy modeli markazlashgan boshqaruv, meritokratiya, o‘qituvchilarning yuqori kasbiy tayyorgarligi va zamonaviy pedagogik yondashuvlar uyg‘unligiga asoslangan bo‘lib, ushbu omillar mamlakatning xalqaro baholash dasturlaridagi muvaffaqiyatlarini ta’minlamoqda.

‘PISA **Xalqaro o‘quvchilarni baholash dasturi** (inglizcha: Programme for International Student Assessment) — turli davlatlarda 15 yoshli o‘quvchilarning savodxonligini (o‘qish, matematika, tabiiy fanlar) hamda bilimlarini amaliyotda qo‘llash qobiliyatini baholovchi dastur.’[1] Ushbu dastur natijalari mamlakatlarda ta’lim sifati va pedagogik yondashuvlarning samaradorligini baholashda muhim ahamiyat kasb etadi. Singapur PISA tadqiqotlarida doimiy ravishda yetakchi o‘rinlarni egallab kelayotgan davlatlardan biri hisoblanadi.

Singapur o‘quvchilarining PISA dasturida yuqori natijalarga erishishining asosiy sababi ta’lim jarayonida funktsional savodxonlikka ustuvor ahamiyat berilishidir. O‘quvchilarga tayyor bilimlarni yodlash emas, balki ularni tahlil qilish, taqqoslash, mantiqiy xulosalar chiqarish va amaliy vaziyatlarda qo‘llash ko‘nikmalari shakllantiriladi. Bu esa PISA topshiriqlarining mohiyatiga to‘liq mos keladi.

Matematika ta’limida Singapur modeli o‘quvchilarda matematik tushunchalarni bosqichma-bosqich, vizual – mantiqiy – abstrakt darajalarda shakllantirishga asoslanadi. Dars jarayonida chizmalar, sxemalar, modellar va hayotiy masalalardan foydalanish o‘quvchilarning matematik tafakkurini rivojlantiradi. Natijada o‘quvchilar murakkab masalalarni mustaqil hal qilish qobiliyatiga ega bo‘ldilar.

O‘qish savodxonligi bo‘yicha ham Singapur PISA natijalarida yuqori ko‘rsatkichlarga ega. Ta’lim jarayonida matn bilan ishlash, asosiy g‘oyani aniqlash, axborotni tahlil qilish va tanqidiy baholash ko‘nikmalariga alohida e’tibor qaratiladi. O‘quvchilar turli janrdagi matnlar bilan ishlash orqali axborotni tushunish va undan foydalanish kompetensiyasini rivojlantiradilar. Tabiiy fanlar ta’limida esa tajriba va tadqiqotga asoslangan yondashuv ustuvor hisoblanadi. O‘quvchilar dars jarayonida kuzatish, tajriba o‘tkazish, gipoteza ilgari surish va xulosa chiqarish kabi ilmiy faoliyat elementlarini bajaradilar. Bu yondashuv ularning ilmiy tafakkurini shakllantirish bilan birga, PISA topshiriqlarini muvaffaqiyatli bajarishiga yordam beradi.

Shuningdek, Singapur ta’lim tizimida baholash tizimi ham PISA talablariga moslashtirilgan. Baholash faqat yakuniy natijani emas, balki o‘quvchining fikrlash jarayoni, muammoni hal etish

[1] https://uz.wikipedia.org/wiki/Xalqaro_o%CA%BBquvchilarni_baholash_dasturi

HSR (LONDON),
HOUGHTON STREET REVIEW JOURNAL
ISSN: 2058-5519|Impact factor-15.9
http://houghtonstreetreview.com/index.php/hsr

strategiyasi va mantiqiy xulosalarini ham qamrab oladi. Bu esa o‘quvchilarning chuqur o‘rganishga bo‘lgan qiziqishini oshiradi.

Pedagogik nuqtayi nazardan qaralganda, Singapurning PISA dasturidagi muvaffaqiyati ta’lim mazmuni, o‘qitish metodlari va baholash tizimi o‘rtasidagi uzviy bog‘liqlikmavjud. Ushbu tajriba O`zbekiston ta’lim tizimini modernizatsiya qilish jarayonida muhim metodik asos bo‘lib xizmat qilishi mumkin. Shuning uchun hozirda maktablarda singapur ta`lim tizimiga asoslangan darsliklar o`quvchilari,izga o`qitilib kelmoqda.

PIRLS va TIMSS dasturlarida Singapur ta’lim tizimi tajribasi. PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) va TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) xalqaro baholash dasturlari boshlang‘ich hamda o‘rta ta’lim bosqichlarida o‘quvchilarning o‘qish savodxonligi, matematika va tabiiy fanlar bo‘yicha tayyorgarlik darajasini aniqlashga qaratilgan. Ushbu tadqiqotlar ta’lim mazmuni, o‘qitish metodikasi va o‘quv muhitining samaradorligini baholash imkonini beradi. Singapur mazkur dasturlarda ham yuqori natijalarga erishib, jahon ta’lim tizimlari orasida yetakchi o‘rinlarni egallab kelmoqda.

PIRLS dasturi doirasida Singapur o‘quvchilari o‘qish savodxonligi bo‘yicha barqaror yuqori ko‘rsatkichlarga ega. Boshlang‘ich ta’limda o‘qish jarayoni faqat texnik o‘qish ko‘nikmalarini shakllantirish bilan cheklanmay, balki matnni anglash, tahlil qilish va baholash kompetensiyalarini rivojlantirishga yo‘naltirilgan. Dars jarayonida o‘quvchilarga turli mazmundagi matnlar taklif etilib, ular asosida savol-javob, munozara va ijodiy topshiriqlar bajariladi. Bu esa o‘quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantiradi.

Singapur boshlang‘ich maktablarida o‘qish savodxonligini rivojlantirishda bosqichma-bosqich yondashuv qo‘llaniladi. O‘quvchilar dastlab matnni tushunishga, keyinchalik esa undagi asosiy g‘oya va xulosalarni aniqlashga o‘rgatiladi. O‘qituvchilar o‘quvchilarning individual qobiliyatlarini inobatga olgan holda differensial yondashuvni amalga oshiradilar.

TIMSS dasturida Singapur o‘quvchilari matematika va tabiiy fanlar bo‘yicha eng yuqori natijalarga erishib kelmoqda. Matematika ta’limida mantiqiy fikrlash, muammoli vaziyatlarni hal etish va matematik modellashtirishga alohida e’tibor qaratiladi. Darslarda real hayotiy misollar asosida masalalar yechish orqali o‘quvchilarning bilimlari mustahkamlanadi. Tabiiy fanlar ta’limida esa tajriba, kuzatish va tadqiqot faoliyati ustuvor hisoblanadi. O‘quvchilar laboratoriya ishlari orqali nazariy bilimlarini amaliyot bilan uyg‘unlashtiradilar. Bu esa ularning ilmiy dunyoqarashi va tahliliy tafakkurini rivojlantirishga xizmat qiladi. TIMSS topshiriqlarining aksariyati aynan shu ko‘nikmalarni talab qilgani sababli Singapur o‘quvchilari yuqori natijalarga erishmoqdalar.

Pedagogik jihatdan qaralganda, Singapur ta’lim tizimida PIRLS va TIMSS dasturlaridagi muvaffaqiyatlar o‘qitish metodikasi, o‘quv dasturlarining mantiqiy tuzilishi va baholash tizimining samaradorligi bilan bog‘liq. Mazkur tajriba boshlang‘ich va o‘rta ta’lim sifatini oshirishda muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega. O`zbekistonda oldin ona tili va o`qish fanlari mavjud bo`lgan bo`lsa yangi avlod darsliklarida ona tiliva o`qish savodhonligi kitobi ishlab chiqilidi yani endi ona tili va o`qish fanlarini o`quvchilar bir kitobdan o`zaro bir-biriga bog`liq holda o`rganishmoqda.

‘TALIS (Teaching and Learning International Survey) — bu xalqaro ta’lim tadqiqoti bo‘lib, o‘qituvchilar faoliyati, ish sharoiti va ta’lim muassasalaridagi boshqaruv muhitini baholashga qaratilgan.’[2] Ushbu tadqiqot natijalari o‘qituvchi omilining ta’lim sifatiga ta’sirini aniqlashda muhim

[2] OECD [Электрон ресурс, манба]. – Кириш режими: https:// www.oecd.org. Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилоти (инглиз тилида: The Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD), рус тилида: Организация экономического сотрудничества и развития (ОЭСР), француз тилида: Organisation de Coopération et de Développement Économiques, OCDE) 37 аъзо мамлакатлар билан ҳукуматлараро иқтисодий ташкилот бўлиб, 1961 йилда иқтисодий тараққиёт ва жаҳон савдосини рағбатлантириш учун ташкил этилган. Бу ўзларини демократия ва

HSR (LONDON),
HOUGHTON STREET REVIEW JOURNAL
ISSN: 2058-5519|Impact factor-15.9
http://houghtonstreetreview.com/index.php/hsr

ahamiyat kasb etadi. Singapur TALIS tadqiqotlarida o‘qituvchilarning yuqori kasbiy tayyorgarligi va uzluksiz rivojlanish tizimi bilan ajralib turadi.

Singapur ta’lim tizimida o‘qituvchi shaxsiga alohida e’tibor qaratilib, u ta’lim sifatining asosiy subyekti sifatida qaraladi. Bo‘lajak pedagoglar qat’iy tanlov asosida saralanadi va Milliy Ta’lim Instituti (National Institute of Education – NIE)da chuqur nazariy hamda amaliy tayyorgarlikdan o‘tkaziladi. O‘qituvchilarning kasbiy faoliyati davomida doimiy ravishda malaka oshirib borishi davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlanadi.

TALIS tadqiqotlari natijalariga ko‘ra, Singapur o‘qituvchilari zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo‘llash, dars jarayonida interfaol metodlardan foydalanish va o‘quvchilarni faol ta’lim jarayoniga jalb etish bo‘yicha yuqori ko‘rsatkichlarga ega. O‘qituvchilar dars jarayonida muammoli vaziyatlar yaratish, savol-javob va guruhli ishlardan keng foydalanadilar. Bu esa o‘quvchilarning tanqidiy fikrlash va mustaqil qaror qabul qilish ko‘nikmalarini rivojlantiriladi.

Singapurda o‘qituvchilarning kasbiy rivoji uzluksiz va tizimli tarzda tashkil etilgan. Har bir pedagog uchun individual rivojlanish yo‘nalishlari belgilangan bo‘lib, ular muntazam ravishda treninglar, seminarlar va ilmiy-amaliy konferensiyalarda ishtirok etdilar. TALIS doirasida o‘rganilgan ma’lumotlar Singapur o‘qituvchilarining o‘z ustida ishlashga bo‘lgan yuqori motivatsiyasini oshiradi.

PISA	15 yoshli o‘quvchilarning o‘qish, matematika va tabiiy yo‘nalishdagi fanlardan savodxonlik darajasini baholash.
TIMSS	4- va 8-sinf o‘quvchilarining tabiiy-ilmiy yo‘nalishdagi fanlardan savodxonligini baholash;
PIRLS	4-sinf o‘quvchilarining matnni o‘qish va tushunish darajasini baholash;
TALIS	Rahbar va pedagog kadrlarning umumiy o‘rta ta’lim muassasalarida o‘qitish va ta’lim olish muhitini hamda o‘qituvchilarning ish sharoitlarini o‘rganish;

Hozirgi kunda O`zbekistonda ham o`qituvchilarni malaka oshirish dasturlariga katta e`tibor qaratilmloqda. Bunga misol qilib hozirda, malaka oshirish kurslariga kelgan o`qituvchilarga “Xorijiy tajribani o`rganish” fan sifatida o`qitilmoqda. Bu darsda o`qituvchilar PISA, PIRLS, TIMSS, TALIS kabi dasturlarda yuqori natijalarga erishib kelayotgan Singapur, Yaponiya, Filandiya ta`lim tizimlarini o`raganib chiqishmoqda hamda ulardagi metod va yangiliklarni o`zlarining datslariga targ`ib qilishmoqda.

Shuningdek, Singapur ta’lim tizimida o‘qituvchilarni rag‘batlantirish va baholash mexanizmi ham mukammal yo‘lga qo‘yilgan. O‘qituvchilarning kasbiy yutuqlari, innovatsion faoliyati va ta’lim sifati ko‘rsatkichlari inobatga olinib, moddiy va ma’naviy rag‘batlantirish tizimi qo‘llaniladi. Bu holat o‘qituvchilarning kasbga bo‘lgan sadoqatini oshirishga xizmat qiladi.

Pedagogik nuqtayi nazardan qaralganda, Singapur o‘qituvchilarining TALIS dasturidagi yuqori ko‘rsatkichlari ta’lim tizimida o‘qituvchi tayyorlash, kasbiy rivojlantirish va qo‘llab-quvvatlash tizimining samarali tashkil etilganini ko‘rsatadi. Ushbu tajriba boshqa davlatlar ta’lim tizimini takomillashtirishda muhim metodik asos bo‘lib xizmat qiladi.

бозор иқтисодиётига содиқ деб таърифлайдиган, сиёсий тажрибаларни таққослаш, умумий муаммоларга жавоб топиш, энг яхши амалиётларни аниқлаш ва мувофиқлаштириш учун платформа бўлган мамлакатлар форуми ҳам ҳисобланади

HSR (LONDON),
HOUGHTON STREET REVIEW JOURNAL
ISSN: 2058-5519|Impact factor-15.9
http://houghtonstreetreview.com/index.php/hsr

Pedagogik nuqtayi nazardan qaralganda, Singapur tajribasining asosiy ahamiyati o‘quvchilarda funksional savodxonlik, tanqidiy fikrlash va muammolarni hal etish kompetensiyalarini rivojlantirishga qaratilganidadir. PISA, PIRLS va TIMSS dasturlarida baholanadigan ko‘nikmalar bevosita dars jarayoniga integratsiya qilingan bo‘lib, o‘quvchilar bilimlarni real hayotiy vaziyatlarda qo‘llash imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

Shuningdek, Singapur ta’lim tizimida o‘qituvchi omiliga ustuvor ahamiyat berilishi muhim pedagogik xususiyatlardan biridir. TALIS tadqiqotlari doirasida aniqlanganidek, o‘qituvchilarning kasbiy rivoji, doimiy malaka oshirishi va innovatsion faoliyati ta’lim samaradorligiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Bu jihat pedagogik kadrlar tayyorlash va rivojlantirish tizimini takomillashtirish zarurligini ko‘rsatadi.

Xulosa qilib aytganda, Singapur ta’lim tizimi PISA, PIRLS, TIMSS va TALIS xalqaro baholash dasturlarida erishilgan yuqori natijalari bilan jahon ta’lim tizimlari orasida alohida o‘rin egallaydi. Mazkur muvaffaqiyatlar markazlashgan boshqaruv, meritokratiya tamoyili, o‘qituvchilarning yuqori kasbiy tayyorgarligi va zamonaviy pedagogik yondashuvlar uyg‘unligi bilan izohlanadi.

Singapur ta’lim tizimida o‘quvchilarning bilimlari chuqur, barqaror va amaliy ahamiyatga ega bo‘lib, bu holat xalqaro baholash dasturlarining talablariga to‘liq mos keladi. O‘qituvchilar kasbiy rivojiga qaratilgan tizimli yondashuv esa ta’lim sifatini ta’minlashda muhim omil hisoblanadi.

Mazkur ilmiy maqolada bayon etilgan tahlillar Singapur ta’lim tajribasining pedagogik ahamiyatini ochib beradi hamda uni boshqa ta’lim tizimlarida qo‘llash imkoniyatlarini ko‘rsatadi. Ushbu tajriba ta’lim sifatini oshirish, xalqaro baholash dasturlariga tayyorgarlik ko‘rish va pedagogik faoliyatni takomillashtirishda muhim ilmiy asos bo‘lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. OECD. PISA 2018 Results: What Students Know and Can Do. Paris, 2019.
2. OECD. TALIS 2018 Results. Paris, 2019.
3. Mullis I.V.S., Martin M.O. TIMSS 2019 International Results. Boston College, 2020.
4. Mullis I.V.S., Martin M.O. PIRLS 2016 International Results. Boston College, 2017.
5. Gopinathan S. Education Reform in Singapore. Routledge, 2017.
6. Ministry of Education Singapore. Teach Less, Learn More. Singapore, 2015.
7. OECD [Электрон ресурс, манба]. – Кириш режими: https:// www.oecd.org. Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилоти (инглиз тилида: The Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD), рус тилида: Организация экономического сотрудничества и развития (ОЭСР), француз тилида: Organisation de Coopération et de Développement Économiques, OCDE) 37 аъзо мамлакатлар билан ҳукуматлараро иқтисодий ташкилот бўлиб, 1961 йилда иқтисодий тараққиёт ва жаҳон савдосини рағбатлантириш учун ташкил этилган. Бу ўзларини демократия ва бозор иқтисодиётига содиқ деб таърифлайдиган, сиёсий тажрибаларни таққослаш, умумий муаммоларга жавоб топиш, энг яхши амалиётларни аниқлаш ва мувофиқлаштириш учун платформа бўлган мамлакатлар форуми ҳам ҳисобланади
8. https://uz.wikipedia.org/wiki/Xalqaro_o%CA%BBquvchilarni_baholash_dasturi
9. https://www.raqamlitalim.trm.uz/uploads/marafon_file/1762929908.pdf
10. https://www.gazeta.uz/oz/2023/12/06/pisa/